

I

(Beslutninger og resolutioner, henstillinger og udtalelser)

BESLUTNINGER OG RESOLUTIONER

REGIONSUDVALGET

123. PLENARFORSAMLING DEN 11.-12. MAJ 2017

Det Europæiske Regionsudvalgs resolution om Kommissionens hvidbog om Europas fremtid — EU-27 i 2025: overvejelser og scenarier

(2017/C 306/01)

DET EUROPÆISKE REGIONSUDVALG (RU)

1. tager Kommissionens »Hvidbog om Europas fremtid — EU-27 i 2025: overvejelser og scenarier« til efterretning som et af de væsentlige bidrag til de igangværende drøftelser om EU's fremtidige udvikling, der skal føre til konkrete resultater inden europaparlamentsvalget i 2019 og i tiden derefter;
2. hilser Romerklæringen velkommen, hvori de underskrivende parter erklærer, at de »vil samarbejde på de niveauer, der gør en reel forskel, hvad enten det er Den Europæiske Union, eller det er på nationalt, regionalt eller lokalt plan, og i en ånd af tillid og loyalt samarbejde, både medlemsstaterne imellem og mellem dem og EU-institutionerne, i overensstemmelse med nærhedsprincippet«;
3. går ind for en betingelsesløs respekt for de grundlæggende værdier menneskelig værdighed, frihed, demokrati, ligestilling, retsstaten og respekt for menneskerettighederne samt respekt for EU's målsætninger, herunder ambitionen om at skabe en stadig snævrere sammenslutning mellem de europæiske folk som fastlagt i traktaterne og EU's charter om grundlæggende rettigheder;
4. påpeger, at den centrale rolle for de decentrale myndigheder, som Lissabontraktaten lægger op til, endnu ikke har udmøntet sig i et reelt nærhedsperspektiv og deltagelse i den europæiske lovgivningsproces. Det er derfor næsten altid sådan, at de lokale og regionale myndigheder først og fremmest er endestationer for EU-politikkerne og ikke reelle hovedaktører i politikudformningen, herunder og især i lovgivningsarbejdet;
5. minder om, at EU's politikker og institutioner ikke er blevet skabt som mål i sig selv, men at de kun ved at tjene borgerne kan virkeliggøre EU's overordnede målsætninger og værdier. Udvalget understreger, at disse institutioner og politikker er baseret på de kompromiser, der er nødvendige for at afveje forskellige interesser og synspunkter og afspejle resultaterne af demokratiske processer. Udvalget håber derfor, at der i denne stræben efter den bredest mulige konsensus ikke vælges kompromiser med den laveste fællesnævner, men at der tilstræbes politiske løsninger præget af fælles solidaritet, som er det grundlæggende princip i det forenede Europa, også for at imødegå den nuværende skepsis og således genvinde borgernes tro på det europæiske projekt;
6. tror i sin egenskab af EU's politiske forsamling af regionale og lokale repræsentanter på betydningen af, at beslutninger træffes så tæt på borgerne som muligt og med delt suverænitet på EU-plan, idet alle EU-borgere på den måde bliver bedre i stand til at forme deres fremtid;

7. understreger, at økonomisk, social og territorial samhørighed i EU har central betydning, og betoner, at en effektiv og afbalanceret økonomisk og social udvikling er afgørende for at reducere forskellene mellem EU's forskellige regioner. Samhørighedspolitikken er i denne henseende den, der mest direkte sætter de lokale og regionale myndigheder i stand til at deltage i den europæiske integrationsproces og opbygge solidaritet og samtidig demonstrere fordelene ved EU-medlemskab på lokalt og regionalt niveau. Samhørighedspolitikken er en absolut nødvendig EU-politik, der er kendetegnet ved en særlig europæisk merværdi. Udvalget afviser derfor på det kraftigste enhver forestilling om et fremtidigt EU, hvor samhørighedspolitikken er indskrænket eller helt afskaffet, og finder det chokerende, at Kommissionen i et officielt dokument overhovedet overvejer et sådant scenarie;

8. er af den opfattelse, at de scenarier, der præsenteres i hvidbogen, er et alarmsignal, hvor risici og muligheder for EU belyses, og som indeholder en advarsel om, at ingen del af det såkaldte »acquis« kan tages for givet. Udvalget understreger, at debatten om EU-integrationsprocessens hastighed og intensitet ikke må fjerne opmærksomheden fra, at den virkelige udfordring går ud på at forhindre et EU i flere retninger. Det er udvalgets overbevisning, at fokus skal være på den sammenhold og den respekt for mangfoldighed og lokale særpræg, der er nødvendig for at sikre en holdbar fremtid for alle EU-borgere;

9. fremhæver, at et af Den Europæiske Unions unikke aspekter er dets struktur med flerniveaustyring, og beklager, at dette aspekt ikke anerkendes i hvidbogen. Det beklager endvidere, at hvidbogen ikke redegør for de lokale og regionale følgevirkninger af de forskellige scenarier, der præsenteres. Udvalget betoner, at byerne og regionerne som helhed nyder større tillid fra borgerne. Udvalget mener derfor, at borgerne og disses håb, forventninger og bekymringer bør stå i centrum for alle politiske tiltag, og understreger, at diskussionerne om Den Europæiske Unions fremtid og de reformer, der kommer ud af disse diskussioner, skal være bundstyrede og inddrage alle styringsniveauer. Det påpeger dog, at den »fællesskabelige« arbejdsmetode og arbejdsånd bør foretrækkes frem for den »mellemsstatslige« i alle EU's beslutningsfaser;

10. er enig i de centrale prioriterede områder, der identificeres i hvidbogen og Romerklæringen, og er af den klare overbevisning, at Kommissionen som EU-traktaternes overnationale vogter og den institution, der har til opgave at fremme EU's almindelige interesser, bør fremlægge detaljerede forslag om disse spørgsmål. RU er rede til at komme med sit politiske svar og sine forslag fra et lokalt og regionalt perspektiv;

11. opfordrer til revision og forenkling af det europæiske borgerinitiativ med det sigte at skabe basis for et stærkere repræsentativt og deltagelsesbaseret europæisk demokrati. Det betoner, at det er nødvendigt at indføre en juridisk forpligtelse for Kommissionen til ikke blot at undersøge, men også indlede en debat efterfulgt af en afstemning i Det Europæiske Råd og Europa-Parlamentet om godtagne borgerinitiativer, der er blevet underskrevet af 1 million borgere, og foreslår, at der ses på andre metoder, der kan gøre det nemmere at deltage i beslutningstagningen i EU⁽¹⁾;

12. fremhæver en række elementer, som er af vital betydning for at definere et troværdigt og ambitiøst scenario for EU's fremtid set fra regionernes og byernes synspunkt:

12.1. et aktivt unionsborgerskab, som fremmer udveksling og samarbejde med og mellem borgerne for at skabe en europæisk identitet og en følelse af medejerskab af det europæiske integrationsprojekt;

12.2. anvendelse af partnerskab, flerniveaustyring og subsidiaritet inden for alle politikområder samt tilskyndelse til samarbejde mellem alle samfundets sektorer for at opnå et mere demokratisk, effektivt og reformeret EU;

12.3. styrkelse af EU's og den Økonomiske og Monetære Unions sociale dimension. Udvalget forventer, at et lovgivningsmæssigt forslag til en europæisk søjle for sociale rettigheder vil give mulighed for at se nærmere på arbejdstagerrettigheder og arbejdskraftmobilitet i et skiftende arbejdsmarked, samtidig med at man overholder nærhedsprincippet, og at dette forslag ikke får karakter af »soft law«, som blot tjener til at supplere gældende ret, men at det drejer sig om foranstaltninger, der er lige så effektive som de foranstaltninger, der vedrører Den Økonomiske og Monetære Union. Borgerne bør opfatte EU som mere socialt og som værende i stand til at løse deres problemer;

⁽¹⁾ Resolution om Forbedring af Den Europæiske Unions funktionsmåde: Lissabontraktaten og derefter (RESOL-VI/005).

12.4. et EU, der står fuldt til ansvar hvor der er fuld gennemsigtighed, og hvor borgerne klart kan se, hvem der har det politiske ansvar for de beslutninger, der træffes i EU, og hvor alle myndighedsniveauer påtager sig et ansvar for at træffe og gennemføre beslutninger;

12.5. en sammenhængende, tilstrækkeligt finansieret, langsigtet og troværdig strategi for at opnå og styrke forudsætningerne for økonomisk og social samhørighed samt konvergens mellem regioner i EU og sikre opadgående social konvergens med menneskers sikkerhed som hjørnesten, idet FN's mål for bæredygtig udvikling indarbejdes i EU's egne programmer på kort og mellemlangt sigt, og foranstaltningerne gennemføres i overensstemmelse med parametrene i 2030-dagsordenen;

12.6. Større inddragelse af regionerne i EU's beslutningsproces — dvs. i lovgivningsarbejdet og den politiske beslutningsproces såvel som i gennemførelsen og formidlingen — er en ufravigelig betingelse for en positiv og reel europæisk integration og for at styrke EU-borgernes tillid. Derfor bør man i arbejdet med udformningen af nye politiske og institutionelle rammer for Europa også overveje muligheden for at oprette et lovgivende kammer, som skal repræsentere regionerne og de lokale selvstyreområder;

12.7. et socialt EU, som fremmer ligestilling mellem kvinder og mænd og lige rettigheder og muligheder for alle, og som bekæmper arbejdsløshed, forskelsbehandling, social udstødelse og fattigdom; et EU, hvor de unge får en bedre uddannelse og undervisning og kan studere og finde beskæftigelse på hele kontinentet; et EU, som bevarer vores kulturarv og fremmer den kulturelle mangfoldighed;

12.8. et innovativt, digitalt og iværksættende Europa med byer og regioner, der virker som katalysatorer og motorer for skabelse af nye arbejdspladser og bæredygtig vækst, navnlig for unge mennesker;

12.9. et EU-budget baseret på egentlige egne ressourcer, som er gearret til EU's ambitioner, og som styrker den rolle, offentlige og private investeringer spiller for en styrkelse af vækst og beskæftigelse for EU's borgere;

12.10. en dybere, mere fair og mere inklusiv Økonomisk og Monetær Union, som er udstyret med de politikinstrumenter, der er nødvendige for at forebygge asymmetriske chok og fremme social, økonomisk og territorial samhørighed, herunder en finanspolitisk kapacitet, der supplerer EU-budgettet;

12.11. et fuldt integreret område med frihed, sikkerhed og retfærdighed baseret på grundlæggende rettigheder, fuld fri bevægelighed, fælles beskyttelse af ydre grænser og en fælles migrations- og asylpolitik baseret på menneskerettigheder og fælles forpligtelser, især vedrørende indsatsen for håndtering af den nuværende migrationssituation;

12.12. sikring af fuld gennemsigtighed og demokratisk kontrol på alle myndighedsniveauer i forbindelse med udformningen af fair og afbalancerede internationale handelsaftaler;

12.13. en fælles udenrigs-, naboskabs- og forsvarspolitik med sigte på global stabilitet og udbredelse af EU's værdier; åbenhed i forhold til udvidelse, når betingelserne er opfyldt, og uden at EU's integrationskapacitet sættes over styr;

12.14. et EU, der er tæt på sine borgere og i stand til at formidle sine resultater og fremtidige udfordringer til dem på en klar og forståelig måde;

13. ønsker i de kommende måneder at indgå i en bundstyret proces med borgere og valgte repræsentanter i EU's regioner, byer og landsbyer og med andre relevante aktører med henblik på at identificere deres behov og forventninger i forhold til EU. Udvalget understreger, at resultatet af denne proces sammen med konkrete anbefalinger vil indgå i RU's udtalelse om »Overvejelser om Europa: de regionale og lokale myndigheders syn på, hvordan man kan genskabe tilliden til Den Europæiske Union«;

14. opfordrer derfor Europa-Parlamentet til at gentage processen med spidskandidater med henblik på europa-parlamentsvalget i 2019 og tilbyder via sit netværk af lokale og regionale politikere at bidrage til at skabe opmærksomhed om processen og dens betydning;

15. er fast besluttet på at bidrage til en gennemsigtig og demokratisk institutionel og politisk reformproces, der sætter EU-borgerne i centrum, og som tager det europæiske, det nationale, det regionale og det lokale styringsniveau i betragtning i rette tid til, at resultaterne kan fremlægges for Europas borgere ved europaparlamentsvalget i 2019;
16. betoner, at de lokale og regionale myndigheder som det niveau, der er tættest på borgerne, og hovedleverandør af offentlige tjenester, skal tildeles en mere fremtrædende rolle i EU's beslutningsproces, hvis EU også fremover skal beskæftige sig med områder, der henhører under de lokale og regionale myndigheders kompetencer. Det opfordrer derfor til, at lovgivning, der har virkninger for lokale og regionale myndigheder, forelægges RU til godkendelse;
17. gør opmærksom på, at nogle af ændringer, som borgerne måske opfatter som de vigtigste, kan nødvendiggøre en revision af traktaterne, og insisterer på, at man i så tilfælde anvender metoden med et konvent i henhold til artikel 48, stk. 3, og at RU bliver fulgyldigt repræsenteret på et sådant konvent.

Bruxelles, den 12. maj 2017.

Markku MARKKULA
Formand for
Det Europæiske Regionsudvalg
